KOMISJONI OTSUS,

21. detsember 2006,

millega kehtestatakse elektri- ja soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/8/EÜ kohaldamisel

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 6817 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2007/74/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/8/EÜ soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel, millega muudetakse direktiivi 92/42/EMÜ, [1] eriti selle artikli 4 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivi 2004/8/EÜ artikli 4 kohaselt peab komisjon kehtestama elektri- ja soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused, mis koosnevad asjakohaste teguritega, sealhulgas ehitusaasta ja kütuse liik, diferentseeritud väärtuste maatriksist.

(2) Komisjon on lõpule viinud direktiivi 2004/8/EÜ artikli 4 lõikes 1 ettenähtud hästi dokumenteeritud analüüsi. Analüüsis käsitletud ajal toimunud parima võimaliku ja majanduslikult põhjendatud tehnoloogia areng osutab sellele, et elektrienergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste puhul tuleks eristada elektri- ja soojusenergia koostootmisüksusi ehitusaasta järgi. Lisaks sellele tuleks kontrollväärtuste arvutamisel kasutada kliimatingimustega seotud parandustegureid, sest kütusest elektrienergia tootmise termodünaamika sõltub ümbritseva õhu temperatuurist. Täiendavalt tuleks kontrollväärtuste puhul kasutada ärahoitud jaotusvõrgukadude parandustegurit, et võtta arvesse energiasäästu, mis tuleneb jaotusvõrgu piiratud kasutamisest detsentraliseeritud tootmise tõttu.

(3) Analüüs näitas aga, et soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste puhul ei ole ehitusaasta eristamine vajalik, sest kuumaveekatelde energiatõhusus ei ole analüüsis käsitletud aja jooksul peaaegu üldse paranenud. Kliimatingimustega seotud parandustegurid ei ole vajalikud, sest kütusest soojusenergia tootmise termodünaamika ei sõltu ümbritseva õhu temperatuurist. Samuti pole vajalikud jaotusvõrgukadude parandustegurid, sest soojusenergiat kasutatakse alati tootmiskoha lähedal.

(4) Tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused on arvutatud direktiivi 2004/8/EÜ III lisa punktis f sätestatud põhimõtete alusel.

(5) Vajalik on elektri- ja soojusenergia koostootmise investeerimistingimuste stabiilsus ja investorite usalduse säilimine. Selleks on otstarbekas säilitada elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse jaoks samad kontrollväärtused mõistlikult pika, s.o kümneaastase perioodi jooksul. Võttes arvesse direktiivi 2004/8/EÜ peamist eesmärki stimuleerida elektri- ja soojusenergia koostootmist primaarenergia säästmiseks, tuleks motiveerida vanemate koostootmisüksuste ajakohastamist, et parandada nende energiatõhusust. Seetõttu peaksid koostootmisüksuse tõhususe kontrollväärtused muutuma rangemaks alates 11. aastast pärast selle ehitusaastat.

(6) Käesolevas otsuses sätestatud meetmed on kooskõlas elektri- ja soojusenergia koostootmise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste kehtestamine

Elektri- ja soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused on sätestatud vastavalt I ja II lisas.

Artikkel 2

Elektrienergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste parandustegurid

1. Liikmesriigid kohaldavad III lisa punktis a sätestatud parandustegureid, et kohandada I lisas sätestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused iga liikmesriigi keskmiste kliimatingimustega.

Keskmiste kliimatingimuste parandustegureid ei kohaldata kütuseelemendil põhineva tehnoloogia suhtes.

[1] ELT L 52, 21.2.2004, lk 50.

Kui ametlikud ilmastikuandmed näitavad, et aasta keskmine õhutemperatuur erineb liikmesriigi territooriumil 5 °C või rohkem, võib kõnealune liikmesriik pärast komisjonile teatamist III lisa punktis b sätestatud meetodit kasutades kehtestada esimese lõigu kohaldamiseks mitu kliimavööndit.

2. Liikmesriigid kasutavad IV lisas sätestatud parandustegureid, et kohandada I lisas sätestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi vastavalt ärahoitud jaotusvõrgukadudele.

Ärahoitud jaotusvõrgukadude parandustegureid ei kohaldata puitkütuste ja biogaasi suhtes.

3. Kui liikmesriigid kasutavad nii III lisa punktis a kui ka IV lisas sätestatud parandustegureid, rakendatakse III lisa punktis a sätestatud tegureid enne IV lisas sätestatud tegureid.

Artikkel 3

Tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste kohaldamine

1. Liikmesriigid kohaldavad I lisas sätestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi, mis on seotud elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse ehitusaastaga. Kõnealused tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused kehtivad 10 aasta jooksul alates elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse ehitusaastast.

2. Alates 11. aastast pärast elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse ehitusaastat kohaldavad liikmesriigid tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi, mis kehtivad vastavalt lõikele 1 kümne aasta vanuste koostootmisüksuste suhtes. Kõnealuseid tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi kohaldatakse ühe aasta jooksul.

3. Käesoleva artikli tähenduses on elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse ehitusaasta see kalendriaasta, millal koostootmisüksus esimest korda elektrit tootis.

Artikkel 4

Elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse ajakohastamine

Kui olemasolev elektri- ja soojusenergia koostootmisüksus ajakohastatakse ning ajakohastamise investeerimiskulud on üle 50 % suuremad investeerimiskuludest, mis on vajalikud uue samaväärse elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse rajamiseks, peetakse sellise üksuse ehitusaastaks artikli 3 tähenduses seda kalendriaastat, millal ajakohastatud koostootmisüksus esimest korda elektrit tootis.

Artikkel 5

Segakütus

Kui elektri- ja soojusenergia koostootmisüksus töötab segakütusel, kohaldatakse eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi proportsionaalselt eri kütuseliikide kaalutud keskmise energiatootlikkusega.

Artikkel 6

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. detsember 2006.

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Andris PIEBALGS

I LISA

Elektrienergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused (nimetatud artiklis 1)

Järgmises tabelis esitatud elektrienergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused põhinevad alumisel küttevääртusel ja ISO standardis sätestatud tingimustel (ümbritseva õhu temperatuur 15 °C, rõhk 1,013 baari, suhteline niiskus 60 %).

%

	Ehitusaasta Kütuseliik	1996 ja varem	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006–2011
Tahked	Kivisüsi/koks	39,7	40,5	41,2	41,8	42,3	42,7	43,1	43,5	43,8	44,0	44,2
	Pruunsüsi/pruunsöebrikett	37,3	38,1	38,8	39,4	39,9	40,3	40,7	41,1	41,4	41,6	41,8
	Turvas/turbabrikett	36,5	36,9	37,2	37,5	37,8	38,1	38,4	38,6	38,8	38,9	39,0
	Puitkütus	25,0	26,3	27,5	28,5	29,6	30,4	31,1	31,7	32,2	32,6	33,0
	Põllumajanduslik biomass	20,0	21,0	21,6	22,1	22,6	23,1	23,5	24,0	24,4	24,7	25,0
	Biolagunevad (olme)jäätmed	20,0	21,0	21,6	22,1	22,6	23,1	23,5	24,0	24,4	24,7	25,0
	Taastumatust toorainest (olme- ja tööstus) jäätmed	20,0	21,0	21,6	22,1	22,6	23,1	23,5	24,0	24,4	24,7	25,0
	Põlevkivi	38,9	38,9	38,9	38,9	38,9	38,9	38,9	38,9	38,9	38,9	39,0
Vedelad	Nafta (gaasiõli + raske kütteõli), veeldatud naftagaas	39,7	40,5	41,2	41,8	42,3	42,7	43,1	43,5	43,8	44,0	44,2
	Biokütus	39,7	40,5	41,2	41,8	42,3	42,7	43,1	43,5	43,8	44,0	44,2
	Biolagunevad jäätmed	20,0	21,0	21,6	22,1	22,6	23,1	23,5	24,0	24,4	24,7	25,0
	Taastumatust toorainest jäätmed	20,0	21,0	21,6	22,1	22,6	23,1	23,5	24,0	24,4	24,7	25,0
Gaasilised	Maagaas	50,0	50,4	50,8	51,1	51,4	51,7	51,9	52,1	52,3	52,4	52,5
	Naftatöötlemise heitgaas/vesinik	39,7	40,5	41,2	41,8	42,3	42,7	43,1	43,5	43,8	44,0	44,2
	Biogaas	36,7	37,5	38,3	39,0	39,6	40,1	40,6	41,0	41,4	41,7	42,0
	Koksiahjugaas, kõrgahjugaas, muud heitgaasid, tagastatud heitsoojus	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35

II LISA

Soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused (nimetatud artiklis 1)

Järgmises tabelis esitatud soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused põhinevad alumisel küttevääртusel ja ISO standardis sätestatud tingimustel (ümbritseva õhu temperatuur 15 °C, rõhk 1,013 baari, suhteline niiskus 60 %).

%

	Kütuseliik	Aur (*) /kuum vesi	Heitgaaside otsekasutus (**)
Tahked	Kivisüsi/koks	88	80
	Pruunsüsi/pruunsöebrikett	86	78
	Turvas/turbabrikett	86	78
	Puitkütus	86	78
	Põllumajanduslik biomass	80	72
	Biolagunevad (olme)jäätmed	80	72
	Taastumatust toorainest (olme- ja tööstus) jäätmed	80	72
	Põlevkivi	86	78
Vedelad	Nafta (gaasiõli + raske kütteõli), veeldatud naftagaas	89	81
	Biokütused	89	81
	Biolagunevad jäätmed	80	72
	Taastumatust toorainest jäätmed	80	72
Gaasilised	Maagaas	90	82
	Naftatöötlemise heitgaas/vesinik	89	81
	Biogaas	70	62
	Koksiahjugaas, kõrgahjugaas + muud heitgaasid	80	72

(*) Auru tõhususe kontrollväärtusi tuleb vähendada 5 protsendi võrra, kui direktiivi 2004/8/EÜ artikli 12 lõiget 2 kohaldavad liikmesriigid võtavad elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse arvutustes arvesse kondensaadi tagastamise.

(**) Kui temperatuur on 250 °C või kõrgem, tuleb kasutada otsese soojuse väärtusi.

III LISA

Keskmiste kliimatingimuste parandustegurid ja kliimavööndite määramise meetod elektrienergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste kohaldamiseks

(nimetatud artikli 2 lõikes 1)

(a) Keskmiste kliimatingimuste parandustegurid

Ümbritseva õhu parandustegur põhineb liikmesriigi aasta keskmise temperatuuri ja ISO standardis sätestatud tingimuste (15 °C) erinevusel. Korrigeerimine toimub järgmiselt:

tõhusust vähendatakse 0,1 protsendi võrra iga 15 °C kõrgema kraadi kohta;

tõhusust suurendatakse 0,1 protsendi võrra iga 15 °C madalama kraadi kohta.

Näide

Kui liikmesriigis on aasta keskmine temperatuur 10 °C, suurendatakse liikmesriigis asuva elektri- ja soojusenergia koostootmisüksuse kontrollväärtust 0,5 protsendi võrra.

(b) Kliimavööndite määramise meetod

Kõikide kliimavööndite piirid kulgevad mööda ümbritseva õhu aasta keskmise temperatuuri isoterme (täiskraadides Celsiuse järgi), mille erinevus on vähemalt 4 °C. Külgnevate kliimavööndite aasta keskmiste õhutemperatuuride erinevus peab olema vähemalt 4 °C.

Näide

Liikmesriigi aasta keskmine õhutemperatuur on kohas A 12 °C ja kohas B 6 °C. Erinevus on suurem kui 5 °C. Liikmesriik võib kasutada kahte kliimavööndit, mida eraldab 9 °C isoterm, seega asub esimene kliimavöönd 9 °C isotermi ja 13 °C isotermi vahel, kus aasta keskmine õhutemperatuur on 11 °C, ja teine kliimavöönd asub 5 °C isotermi ja 9 °C isotermi vahel, kus aasta keskmine õhutemperatuur on 7 °C.

IV LISA

Ärahoitud jaotusvõrgukadude parandustegurid elektrienergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste kohaldamiseks

(nimetatud artikli 2 lõikes 2)

Pinge	Jaotusvõrku suunatud elekter	Kohapeal tarbitud elekter
> 200 kV	1	0,985
100–200 kV	0,985	0,965
50–100 kV	0,965	0,945
0,4–50 kV	0,945	0,925
< 0,4 kV	0,925	0,860

Näide

Maagaasil töötava kolbmootoriga 100 kW_{el} koostootmisüksus toodab 380 V elektrit. Sellest 85 % kasutatakse oma tarbeks ja 15 % suunatakse jaotusvõrku. Elektrijaam ehitati 1999. aastal. Aasta keskmine õhutemperatuur on 15 °C (kliimaga seotud parandus ei ole vajalik).

Vastavalt käesoleva otsuse I lisale on 1999. aasta tõhususe ühtlustatud kontrollväärtus maagaasi kasutamise korral 51,1 %. Pärast jaotusvõrgukao arvesse võtmist on kõnealuses koostootmisüksuses elektrienergia eraldi tootmise tõhususe kontrollväärtus järgmine (põhineb käesolevas lisas nimetatud tegurite kaalutud keskmisel):

Ref Eη = 51,1 % * (0,860 * 85 % + 0,925 * 15 %) = 44,4 %